

Patrick Cornillie

Het **WVK**
Wielrennen
100 sterke verhalen over de regenboogtrui

Lannoo

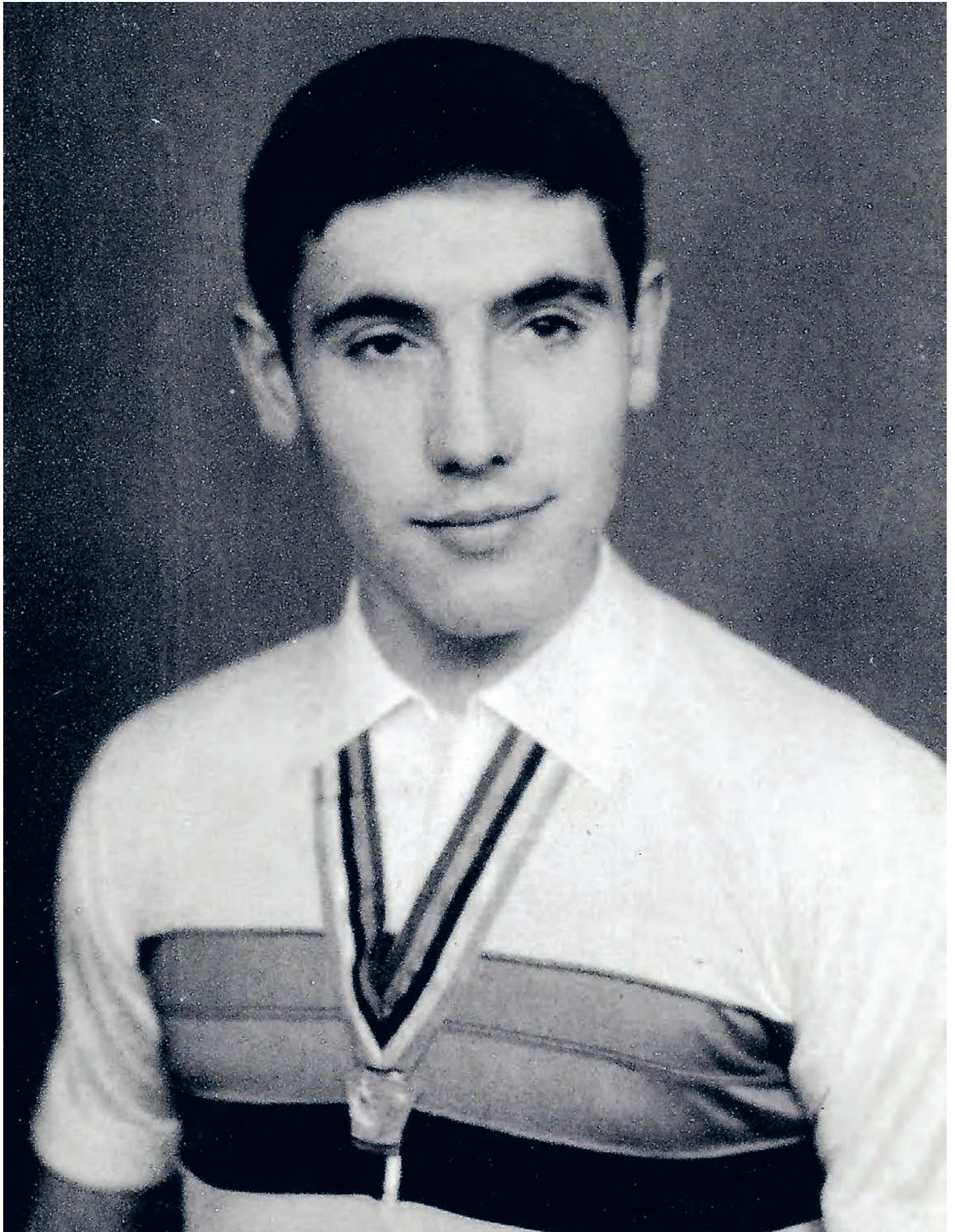

INHOUD

Een magische koers EN HET ANACHRONISME VAN DE LANDEFORMULE	19	De dubbel van Jean Aerts WERELDKAMPIOEN BIJ ZOWEL AMATEURS ALS PROFS	46
Een moeilijke aanloop OF HOE HET WK VOOR PROFS ER PAS IN 1927 KOMT	21	Winst voor een Waal OF DE BIJZONDERE MOTIVATIE VAN ELOI MEULENBERG	49
Hoezo, een regenboog? DE MOOISTE VAN ALLE WIELERTRUIEN	23	Heil Marcel Kint! OF DE LANGST REGERENDE WERELDKAMPIOEN OOIT	51
Eerste WK voor profs, eerste Belg ROBERT PROTIN, COUREUR D'EXCELLENTE CLASSE	24	Het fiasco van Varese OF HET WERELDKAMPIOENSCHAP DAT NOOIT WORDT VERREDEN	55
Une entrée triomphale OF DE LOFBETUIGINGEN AAN PIET MOESKOPS	26	Der vergessene Weltmeister OVER ALBERT RICHTER, SLACHTOFFER VAN HET NAZISME	56
Snelheidsmaniakken OF DE STAYERS LINART EN VANDERSTUYFT	29	Zürich, een zure appel OF HOE DE ENE BELG DE ANDERE DE DUIVEL AANDOET	60
'Gelieve niet te snel te fietsen' OF DE VREEMDE INSTRUCTIES OP HET WK IN APELDOORN	33	De eerste Nederlander ...EN DE TWEEDE PRIMEUR VAN THEO MIDDELKAMP	62
Binda op de Nürburgring OF HET ALLEREERSTE WK VOOR PROFS OP DE WEG	34	33 truien, 25 winnaars DE WERELDKAMPIOENEN OP DE WEG UIT DE LAGE LANDEN	64
Het fenomeen Ronsse 23 JAAR EN AL TWEE KEER WERELDKAMPIOEN	36	'Moeder, hoort ge mij?' OF DE VOLHARDING VAN IJZEREN BRIEK	66
Zeven regenboogtruien POESKE SCHERENS, KONING VAN DE SPRINT	41	Le Fou pédalant OF HOE GERRIT SCHULTE DE GROTE FAUSTO COPPI VERSLAAT	70
De jongste ooit KAREL KAERS EN HET ZEGELINT MET HAKENKRUIS	44	Een WK op punten EENDAGSWEDSTRIJD VS REGELMATIGHEIDSKLASSEMENT	73

Brieks allerschoonste OF HET WERELDKAMPIOENSCHAP IN MOORSLEDE	76	Rebellie in Ronse OF DE MEESTBESPROKEN SPURT UIT DE BELGISCHE WIELERHISTORIEK	110
Daar is 'Grote Rik' BIJ EEN WIELERGOD PAST MAAR ÉÉN TRUI...	80	Snelle mannen WERELDTITELS VOOR PATRICK SERCU EN ROBERT VANLANCKER	116
Cracks in het stayeren WERELDKAMIOENEN DOLF VERSCHUEREN EN PAUL DEPAEPE	84	Achter zware motoren LEO PROOST, ROMAIN DE LOOF EN THEO VERSCHUEREN	120
Café Lugano OVER GERMAIN DERYCKE, FAUSTO COPPI EN DE WITTE DAME	86	Ik kom, Willy!' EDDY MERCKX EN DE BELOFTE VAN SALLANCHES	122
De foto van Solingen OF HET MYSTERIE MIEL VAN CAUTER	88	Le Professeur OF HET WK VAN DE GEBRILDE NOOTDORPER JAN JANSSEN	125
Het mirakel van Frascati OF DE TRUKENDOOS VAN STANNEKE OCKERS	90	Bracke, beresterk DE EERSTE BELGISCHE WERELDKAMPIOEN ACHTERVOLGING	126
Rik I tegen Rik II OF HOE DE BELGEN ONDER ELKAARS DUIVEN SCHIETEN (BIS)	92	Ne vent van Gent OF TOM SIMPSON IN REGENBOOGTRUI	129
Boudewijn I feliciteert Rik I HET WERELDKAMPIOENSCHAP VAN 1957 IN WAREGEM	94	Gösta, Sture, Erik, Tomas ÉÉN FAMILIE, TWAALF REGENBOOGTRUIEN	130
De WK's in België VAN LUIK TOT LEUVEN	98	Een vlucht van 257 kilometer EDDY MERCKX, HEERSER IN HEERLEN	133
Eindelijk ook voor dames! ELSY JACOBS, DE EERSTE WERELDKAMPIOENE	102	Haar man is tegen MAAR KEETIE HAGE WORDT WEL ZES KEER WERELDKAMPIOEN	134
Een taaie tante OF HET PIONIERSWERK VAN YVONNE REYNDERS	104	De uitgespuwde wereldkampioen OF HET LIJDENSVERHAAL VAN HARM OTTENBROS	136
De keizer van de wereld OF DE DUBBEL VAN DE EERZUCHTIGE RIK VAN LOOY	107	Forever young JEMPI MONSERÉ, VAN VOLKSJONGEN TOT VOLKSHELD	139
'Tante' is wereldkampioen OF MARIE-ROSE GAILLARD, MENTOR VAN PHILIPPE GILBERT	108	Villa Mendrisio HOEZO, EDDY MERCKX IS NIET MEER IN CONDITIE?	143

INTERNATIONALE WIELERUNIE UNION CYCLISTE INTERNATIONALE

WERELDKAMPIOENSCHAPPEN op de WEG
CHAMPIONNATS DU MONDE sur ROUTE

Inrichter : V.Z.W.D. « Veloclub Kruisstraat »
Organisateur : A.S.B.L. « Club Rue de la Croix »

RONSE - RENAIX

11-8-1963 BEROEPSRENNERS
PROFESSIONNELS

ALGEMENE INGANG
ENTREE GENERALE

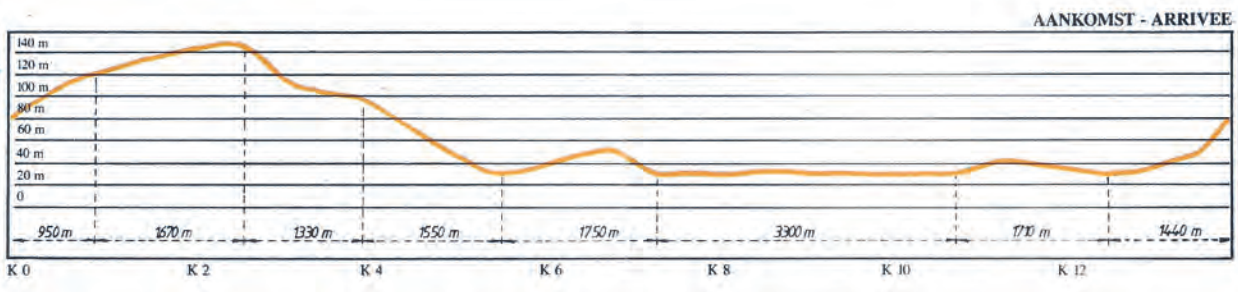
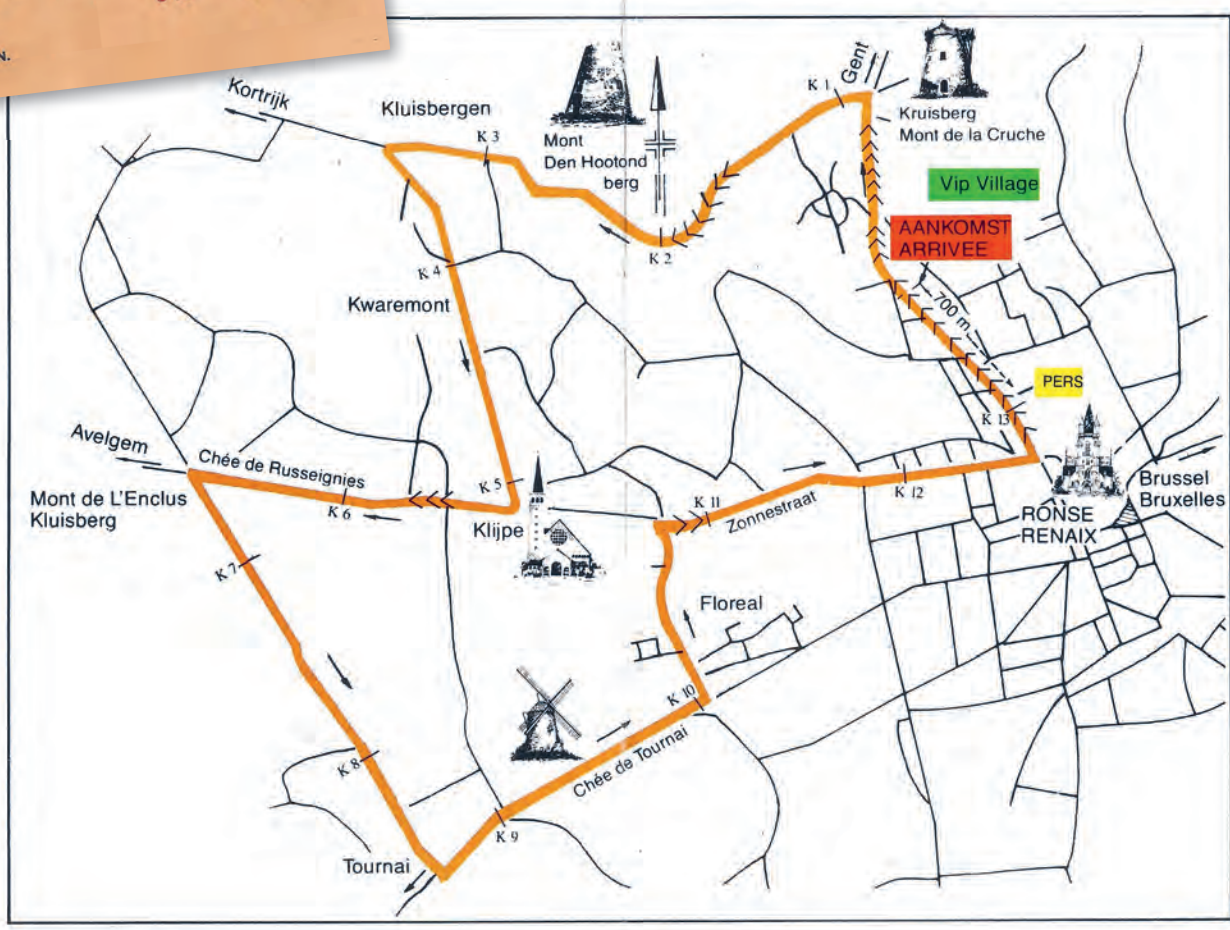
Tickets Voet, Deinze - Tel. 09/761444

N° 49469

 STAD RONSE
TAKSEN INBEGREPEN.

1988

WK RONSE PARCOURS

▲ Zondag 5 september 1965: Tom Simpson of 'he vent van Gent' wordt wereldkampioen!

Geprepareerde Belgen OF DE DODENPLOEG VAN DE 100 KILOMETER TIJDRIJDEN	144	Uit de luwte OF DE GEDAANTEVERANDERING VAN CLAUDE CRIQUIELION	178
De geklopte en de zondebok OF MERCKX VS. MAERTENS IN MONTJUICH	146	Joop, simpelweg Joop OVER HET ONTSTAAN VAN HET WERKWOORD 'ZOETEMELKEN'	180
No milk today... OF DE LAATSTE BELGISCHE REGENBOOGTRUI BIJ DE DAMES	150	Over Joop en Kareltje DE OUDSTE EN JONGSTE WERELDKAMPIOENEN	182
Vliegende Hollanders OF DE PASSIE VOOR HET STAYEREN	152	De eerste Amerikaan OVER GREG LEMOND EN TINEKE VAN HEULE	183
Merckx in Montreal EN DE TRUC MET DE BIDON	154	De martelaar van Ronse OF DE BLIJVENDE FRUSTRATIE VAN CLAUDE CRIQUIELION	188
Les Hollandais à Yvoir OF DE SPORTIEVE WEERWRAAK VAN HENNIE KUIPER	156	Big in Japan OF DIE ENE GLORIEDAG VAN RUDY DHAENENS	191
Regenboog én ringen ZOWEL WERELD- ALS OLYMPISCH KAMPIOEN	159	De wereld rond ÉÉN KAMPIOENSCHAP, TWEËËNTWINTIG LANDEN	192
'Een titel voor altijd' OF HET VERHAAL VAN TINEKE FOPMA OP DE CÔTE D'EVREHAILLES	160	Meteen twee WK-truien OF HET STERKE DEBUUT VAN EX-SCHAATSSTER INGRID HARINGA	193
Het WK is niet te koop! OF HOE MAERTENS HET MEGABOD VAN MOSER AFWIMPELT	162	Tchmil versus Museeuw EN DE ONVERWACHTE LANCE GUNDERSON	194
Knetemann: Weltmeister! ZEVEN MIN ZES IS ÉÉN	166	Tegen de klok HET WK VAN JEANNIE, FABIAN EN TONY	197
Blijje Petra, boze Jan OF HET WK VAN 1979 IN VALKENBURG	168	Een verjaardagscadeau OF HET RAADSEL MUSEEUW	198
Kenny wordt geen Greg OF: WAT NA HET WK VOOR JUNIOREN IN BUENOS AIRES?	171	Maillot de la merde? OF EEN KLEURLOOS JAAR IN REGENBOOGTRUI	200
De kers op de taart BERNARD HINAULT IS ECHT DE BESTE VAN DE WERELD	173	Jong geleerd... BELOFTEN EN JUNIORES IN VALKENBURG	202
'Met dank aan Maria' OVER DE TWEDE WERELDTITEL VAN FREDDY MAERTENS	174		

Leontien gezien? VAN MOORSEL EN HAAR STRAFFE COMEBACK IN VALKENBURG	203	Kampioene in Cape Town OF EEN SUCCESRIJKE START VOOR JOLIEN D'HOORE	234
De WK's in Nederland VAN APELDOORN TOT VALKENBURG	205	Daar gaat Phil! DE BESTE BELG VAN BEGIN 21STE EEUW	236
Kopenhagen en Valkenburg OF HOE HET WK GRAAG ERGENS TERUGKEERT	207	Medailles per land WERELDKAMPIOENSCHAP OP DE WEG	240
Met welke zonnebril? OF HET WK DAT VDB NIET KON VERLIEZEN	208	En nu de Mixed Relay! VAN VIER NAAR ZES NAAR TWEE KEER DRIE	242
Who the f*** is die Freire? OF DE PLOTSE ONTBOLSTERING VAN EEN SPAANSE KLASBAK	213	Twaalf regenboogtruien OF DE VOLLE KLEERKAST VAN MARIANNE VOS	244
Een Let uit Ertvelde EN DE BELG ANDREI TCHMIL DIE NIPT HET WK VERLIEST	214	Drie keer op rij OF HET SUCCESVERHAAL VAN EEN FLANDRIEN UIT SLOWAKIJE	248
De Ottenbrossen OF EEN TE GROTE TRUI VOOR EEN TE KLEINE COUREUR	215	Dames van Oranje ELLEN, CHANTAL, ANNA EN ANNEMIEK	250
Jurgen, Igor, Remco OVER HET WK TIJDRIJDEN BIJ DE JUNIORES	218	Remco, een fenomeen EERSTE JUNIOR OOIT DIE TWEE WERELDTITELS PAKT	253
Zolderdebolde KRONIEK VAN EEN AANGEKONDIGDE ZEGE	220	Jong geleerd... OF DE VOORGANGERS VAN REMCO	256
Het snelste, het traagste HET WK EN DE GEMIDDELDE SNELHEID	222	'Tijdrijders zijn een slag apart' OF DE DUBBEL VOOR TOM DUMOULIN	258
Tot op de finish MAKKELIJKE EN MOEILIJKE PARCOURSEN	224	De meeste medailles OF DE RIJKGEVULDE KAST VAN VALVERDE	260
Acht regenboogtruien OF DE BIJZONDERE COLLECTIE-WIGGINS	226	De boane naar Wulvergem? OF HET STUKJE WEST-VLAMING IN JULIAN ALAPHILPPE	262
Kicken op snelheid OF DE WEELDE IN HET NEDERLANDSE BAANWIELRENNEN	228	Where champions are born VLAANDEREN VERWELKOMT 2021 UCI ROAD WORLD CHAMPIONSHIP	266
'Zijn gat is te dik!' EN HET FIJNE ANTWOORD VAN TOM BOONEN	230		

De erelijsten			
WERELDKAMPIOENEN WEGRIT		• SPRINT MANNEN	274
ELITE MANNEN	268	• STAYEREN MANNEN	275
ELITE VROUWEN	270	• KEIRIN	
		MANNEN	276
		VROUWEN	276
WERELDKAMPIOENEN TIJDRIJ		• PUNTENKOERS	
ELITE MANNEN	271	MANNEN	277
ELITE VROUWEN	271	VROUWEN	277
WERELDKAMPIOENEN BAAN		• PLOEGKOERS	
• INDIVIDUELE ACHTERVOLGING		MANNEN	278
MANNEN	272	VROUWEN	278
VROUWEN	273	Bronnen	282

▼ *Het WK van 1980 in Sallanches. Gianbattista Baronchelli en Jorgen Marcussen in het spoor van een ontketende Bernard Hinault. Maar voor hoelang nog...*

▲ 22 augustus 1948: Alberic Schotte behaalt in Valkenburg zijn eerste wereldtitel.

Een magische koers

EN HET ANACHRONISME VAN DE LANDENFORMULE

Elk jaar weer is het wereldkampioenschap wielrennen iets om naar uit te kijken, een epos vol begeestering, een dag van verikkelingen en suspense. Het is een koers als geen ander, zeg maar, en dat kun je zowel letterlijk als figuurlijk interpreteren. Want in tegenstelling tot klassiekers en alle eendagswedstrijden, waar ieder jaar min of meer dezelfde versie van komt, is dat bij een WK niet het geval. Er is wel een volgende editie, maar telkens op een totaal ander parcours, de ene keer vlak, een andere keer zeer bergachtig. Je moet bovendien geselecteerd worden voor de regenboograce en dat hangt dan weer af van wat je eerder dat jaar hebt gepresteerd. Ook het tijdstip waarop het WK wordt verreden, speelt mee: aan het eind van een lang seizoen, wat het moeilijk maakt om ernaar te pieken. Kortom, er is geen koers met zoveel onzekere factoren als een wereldkampioenschap.

Komt daarbij nog de formule van zo'n titelstrijd, die met artificiële nationale ploegen in plaats van met merkenploegen wordt betwist. De landentruien geven de koers een bijzonder coloriet, maar wekken tegelijk ook wrevel op. 'Een verouderde formule die haaks op de commerciële structuur van de moderne, professionele wielersport staat', vinden criticasters. Het is vreemd uiteraard: zij die al een jaar of langer ploegmaats zijn, worden die dag opeens rivalen, omdat ze in een andere landentruï rijden. En omgekeerd: zij die een heel seizoen tegenstander waren, zijn die ene keer bondgenoot. Of worden verondersteld het te zijn, want schone schijn en allerlei complottheorieën zijn nooit ver weg.

Het is een anachronisme, het is vragen om problemen, die antieke landenformule, maar misschien is dat net de charme van het wereldkampioenschap. Precies omdat tijdens die ene wedstrijd alles anders is dan in alle overige. Het spanningsveld tussen landenteams en sponsorbelangen veroorzaakt de vreemdste konkelarij. En ja, er is nog méér gezeur rond de strijd om de regenboogtrui. Bijvoorbeeld dat het onlogisch is om een wereldkampioen te kronen voor een heel seizoen na een koers van één dag, dat sommige WK-omlopen veel te gemakkelijk zijn, andere te moeilijk, dat de titelstrijd soms plaatsvindt in een land zonder enige wielertaditie.

*Het is vreemd uiteraard:
zij die al een jaar of langer
ploegmaats zijn, worden die dag
opeens rivalen, omdat ze in een
andere landentruï rijden.
En omgekeerd: zij die een heel
seizoen tegenstander waren, zijn
die ene keer bondgenoot.*

En toch. Hoe hard ook de kritiek op de wereldkampioenschappen luidt, het is en blijft een magische koers. Het is alles wat het wielrennen zo mooi maakt. Dat komt door het belang van zo'n titel, natuurlijk. Wie wint kan een smak geld verdienen, is in één keer 'bin-

nen'. En er is ook die trui, die al even magische regenboogtrui, de enige die de moeite waard is en je het hele daaropvolgende seizoen kunt dragen. Supporters herkennen je direct, sponsors en organisatoren halen extra geld boven, je bent overal de nummer 1. Wereldkampioen worden is een feest, voor zowel palmares als portemonnee. Voor vorst en vaderland zelfs, hoe archaisch dat voor sommigen ook moge klinken. Het volkslied en de winnaar die op het podium, in zijn regenboogtrui, uit een soort van zich-geen-houding-weten-te-geven doet alsof hij meezingt, het zorgt elke keer weer voor een rollercoaster van emoties. 🇳🇱

◀ *Het WK van 1996 in Lugano:
Johan Museeuw klopt Mauro Gianetti,
en dat op een parcours dat helemaal
het zijne niet is...*

UNION INTERNATIONALE

FONDÉE EN 1900

1ER PRIX

Een moeilijke aanloop

OF HOE HET WK VOOR PROFS ER PAS IN 1927 KOMT

Pas in 1927 komt de Union Cycliste Internationale (UCI), de Internationale Wielerveding, op de proppen met een wereldkampioenschap op de weg voor beroepsrenners. Dat is rijkelijk laat, als je weet dat wedstrijden als Parijs-Roubaix en Parijs-Tours in 1896, Luik-Bastenaken-Luik in 1892 en Bordeaux-Parijs zelfs al in 1891 voor het eerst worden verreden. Nog voor een internationale structuur op poten staat, zijn er weliswaar al enkele officiële WK's, maar verder dan een Frans-Engels (commercieel) duel gaat het zelden. De hoge bi maakt plaats voor de veilige lage fiets; de nieuwe uitvinding leidt tot een strijd voor het beste product en de beste renner. Zowel op de wielerveding als op de weg krijgen wedstrijden het etiket '(wereld)kampioenschap' opgeplakt. Maar er wordt misbruik van gemaakt, want de naam 'wereldkampioen' is er een soort uithangbord voor fabrikanten en nationale belangen.

Overigens wil het opstarten van zo'n internationaal overkoepelend orgaan maar moeilijk lukken. Tussen de nationale wielervedingen heerst onderlinge rivaliteit. Niet zelden gaat het om een weerspiegeling van de diplomatieke en politieke relaties. Vanaf 1892 komt er uiteindelijk toch een International Cyclists Association (ICA), gedomineerd door de Angelsaksische landen. Die besluit meteen enkele wereldkampioenschappen te organiseren: snelheid (over 1 mijl), de 10 mijl en de fond (100 kilometer, met gangmaking). Drie disciplines die op de piste worden verreden en qua organisatie dus weinig inspanning vergen.

Maar de Engelsen maken van het opkomende professionalisme een probleem. Bij hen geldt nu eenmaal de onwrikbare gedachte dat sport ontstaan is als ontspanning, als het fundamenteel tegenovergestelde van arbeid. Geld aannemen voor een sportprestatie is not done; ook het wielerveding moet een zaak van amateurs blijven. In een Parijs' hotel wordt op 14 april 1900 de Union Cycliste Internationale boven de spreekwoordelijke doopvont gehouden. Ze is vandaag nog altijd het overkoepelende orgaan van het profpeloton, wereldwijd.

De wielerveding kent in de genoemde drie landen een enorme opgang, onder andere met de komst van de Tour de France (vanaf 1903), de Ronde van België (1908), de Giro d'Italia (1909) en belangrijke eendagswedstrijden als de Ronde van Lombardije (1905), Milaan-Sanremo (1907) en Parijs-Brussel (herneming vanaf 1906). Wereldkampioenschappen zijn er wel op de piste, maar het blijft wachten op een WK op de weg. Blijkbaar is elke wielerveding enkel begaan met zijn (vele nieuwe) wegwedstrijden in eigen land, opgestart en gefinancierd door rijke ondernemers – vooral krantenuitgevers. Eigen markt eerst, zo luidt het devies. Daarna komt de Eerste Wereldoorlog en krijgt het wielerveding het moeilijk, zeker internationaal.

In 1920 wordt de draad opnieuw opgenomen. De UCI haalt zijn inspiratie bij de Olympische Spelen in Antwerpen en wil een wereldkampioenschap op de weg organiseren in de vorm van een tijdrit. Bovendien is de titelstrijd enkel bestemd voor amateurs (de huidige beloften). Zo'n individuele wedstrijd sluit combines uit en belet dat fietsconstructeurs zich gaan mengen in het eventuele ploegenspel – het olympische ideaal van puurheid primeert. Maar het spektakel ontbreekt. De eerste edities in Kopenhagen (1921) en Liverpool (1922) lijden aan desinteresse, zowel bij de toeschouwers als de renners zelf.

Het publiek is intussen gewend geraakt aan de wisselende spanning van een gewone koers in lijn. De Italianen willen de formule gewijzigd zien, een tijdrit is niet boeiend genoeg. Ze halen hun slag thuis: het wereldkampioenschap zal niet langer tegen het uurwerk worden verreden, maar als een gewone wegwedstrijd, al blijft die wel nog altijd beperkt tot de categorie van de amateurs. Het is trouwens een Italiaan die dat WK van 1923 in Zürich wint: Liberio Ferrario. De daaropvolgende jaren worden de Fransman André Leducq (Parijs, 1924), de Belg Rik Hoevenaers (Apeldoorn, 1925) en weer een Fransman, Octave Dayen (Milaan, 1926), wereldkampioen.

Intussen zien de beroepsrenners toe hoe hun wereldkampioenschap op de lange baan wordt geschoven. Als alternatief lanceert de Franse bandenproducent Wolber vanaf 1922 zijn eigen Grand Prix. De wedstrijd sluit het seizoen af en enkel coureurs die eerste, tweede of derde werden in een klassieker, een grote ronde of het nationaal kampioenschap krijgen een uitnodiging in de bus. Mede daardoor geldt de GP Wolber als een officieus wereldkampioenschap. Winnaars worden de Zwitser Heiri Suter (1922, 1925), de Belg Émile Masson (1923), de Italiaan Costante Girardengo

(1924) en de Fransman Francis Pélissier (1926). Pas in 1927 zorgt de UCI ervoor dat naast de amateurs ook de beroepsrenners voor de zogeheten regenboogtrui kunnen strijden. Eindelijk! Door de komst van dat eerste officiële wereldkampioenschap voor profs verliest de GP Wolber dan weer sterk aan belang. De wedstrijd wordt voor het laatst in de originele formule gehouden in 1931. Het wereldkampioenschap heeft dan al zijn magische aura dat het vandaag nog altijd heeft... 🇧🇪

Hoezo, een regenboog?

DE MOOISTE VAN ALLE WIELERTRUIEN

Strijden om de regenboogtrui. En zeggen dat er niet eens een regenboog op staat, op die trui. Wel de kleuren van de vijf continenten, de kleuren van de olympische ringen ook, maar door die horizontale band met vijf strepen veel sterker in beeld gebracht. Juiste benaming of niet, het blijft natuurlijk wel een bijzonder mooie trui. Nog mooier dan *le maillot jaune* of *la maglia rosa*.

Opmerkelijk is wel dat de wereldkampioen – in de sprint, het stayeren of (de tijdrit) op de weg – tot in 1921 geen speciale trui om de schouders krijgt, maar gewoon een lint. Eerst een blauw, later een paars, met goud omzoomd. Daarmee kan hij natuurlijk geen jaar lang uitpakken, hoewel de titel net wél een volledig seizoen geldig is. Het zijn de Belgen die binnen de Internationale Wielerveding aandringen op een speciale trui: het liefst een witte, met een horizontale band, in de kleuren van de UCI.

*Juiste benaming of niet,
het blijft natuurlijk wel een
bijzonder mooie trui. Nog
mooier dan le maillot jaune
of la maglia rosa.*

De trui baart opzien, letterlijk en figuurlijk. Wie een mooie klassieker of een grote ronde wint, staat uitgebreid in de krant, haalt het scherm, maar toch. Na een paar weken vervaagt de herinnering. Terwijl je met de trui van wereldkampioen elke koersdag in het zonnetje staat. Het is zoals tweevoudig wereldkampioen Briek Schotte het ooit zei: 'Als wereldkampioen rijd je een heel jaar met je overwinning om je lenden. Je bent een symbool.' Rik Van Steenbergen, de wereldkampioen van 1949, 1956 en 1957 en nooit vies van een extra cent, zag het nog anders: 'Een kampioentruï is een levensverzekering, een visitekaartje en een stevige cheque waarmee je overal en op elke koers kunt aanschuiven aan de kassa.' Bovendien mogen gewezen wereldkampioenen de rest van hun carrière shirts met blauw-rood-zwart-geel-groene bandjes onderaan hun mouwen en aan de kraag dragen. Kortom, wereldkampioen ben je voor het leven.

Une entrée triomphale

OF DE LOFBETUIGINGEN AAN PIET MOESKOPS

Piet Moeskops (Loosduinen (NED), 13.11.1893-Den Haag (NED), 16.11.1964) is de allereerste sprinter die, in 1922 in Parijs, een regenboogtrui om de schouders krijgt. Tot dan moeten wereldkampioenen het stellen met een zegelint. Het is voor de Nederlander al zijn tweede wereldtitel. Er zullen er nog drie volgen. En dat in een tijd dat er, met de Australiër Robert Spears, de Zwitser Ernst Kauffmann, de Belg Aloïs De Graeve en de Fransen Gabriel Poulain en Lucien Michard, best wel veel gerenommeerde sprinters de velodrooms bevolken.

Het verhaal van de renner Piet – officieel Peter – Moeskops begint op een Belgische wielbaan. Gelegen in het Nederlandse Harderwijk, nog wel. Dat heeft alles te maken met de Eerste Wereldoorlog en de Belgische militairen die, na de Duitse inval in Antwerpen, in het neutrale Nederland zijn verzeild, waar ze volgens het oorlogsrecht worden ondergebracht in interneringskampen. De Belgen behouden er hun gewoontes en liefhebberijen en bouwen in Harderwijk zelfs eigenhandig een wielbaan van 400 meter lang – op dat moment de grootste van Europa. Het geeft het Nederlandse wielrennen, tot dan nog niet zo ontwikkeld, een enorme boost. Want ook plaatselijke, ontluikende talenten komen op de ‘Belgenbaan’ hun kans wagen. Ze ontmoeten er Belgische soldaten die tot augustus 1914 hebben geleefd als echte profwielrenners, leren zo het vak en worden volwaardig pistier. Een van hen is de jonge Moeskops.

Met zijn 1,87 meter steekt Piet Moeskops – zeker in die tijd – flink boven de gemiddelde medemens uit. Al vlug krijgt hij de bijnaam ‘De Nederlandsche Reus’. Hij is niet alleen een sterke atleet, maar ook een slimme tacticus, als het ware gemaakt voor de pure snelheid. Meteen na de oorlog wordt hij profrenner en kan hij eindelijk naar het buitenland. In Nederland heeft hij amper nog tegenstand; hij zal liefst negen keer nationaal kampioen worden. Op zijn 27ste behaalt Piet

Moeskops zijn eerste wereldtitel door in Kopenhagen regerend wereldkampioen Robert Spears te verslaan. In datzelfde jaar, 1921, steekt hij de grote plas over, voor een tournee langs de Amerikaanse wielbanen. ‘Big Pete’ neemt er ook deel aan enkele zesdaagsen en zal er nog terugkeren, meestal voor enkele maanden.

Piet Moeskops wordt vier jaar op rij wereldkampioen snelheid. In 1925 stopt zijn zegereeks. Uitgerekend in Amsterdam, en dus voor eigen publiek, wordt hij in de halve finale uitgeschakeld. Het daaropvolgende jaar pakt hij in Milaan alsnog een vijfde titel. In 1929 en 1930 haalt hij wel nog de finale, maar telkens wordt hij door de Fransman Michard verslagen.

Hoe dan ook, vijf keer wereldkampioen, dat is best fenomenaal. De successen van Moeskops zorgen ervoor dat het baanrennen in Nederland bijzonder populair wordt. En ongetwijfeld inspireren ze een volgende generatie sprinters, met onder anderen Jan Derksen en Arie van Vliet. Na elke titel wordt de pistier ook telkens uitbundig gehuldigd. ‘Er werd een stoet van auto’s geformeerd en voor-

afgegaan door een muziekkorps en omringd door bereden politie, werd hij door Den Haag gereden, une entrée triomphale’, schrijft Joris van den Bergh, pionier van de Nederlandse sportjournalistiek.

Diezelfde Van den Bergh publiceert over Piet Moeskops ook een uitgebreide biografie, *Te midden der Kampioenen*, die in 1929 verschijnt en een boek met eeuwigheidswaarde wordt. Van den Bergh is de eerste die schrijft over het belang van de mentale voorbereiding op sportprestaties en legt in de persoon van Moeskops de psyche van een kampioen bloot. ‘Je kunt je spieren ook versterken door middel van je gedachten, door met je hersens bij die spieren te zijn.’ De vijfvoudige wereldkampioen overlijdt op 16 november 1964, hij wordt 71 jaar. In enkele Nederlandse steden is een straat naar hem vernoemd.

De successen van Moeskops zorgen ervoor dat het baanrennen in Nederland bijzonder populair wordt.

▲ Wereldkampioen Léon Vanderstuyft, met (rechts) zijn gangmaker Jan Olieslagers - zelf ooit een verdienstelijk renner, later ook luchtvaartpionier.

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

Tekst: Patrick Cornillie

Fotografie frontcover: BELGA

Fotografie backcover: BELGA, Ronny Neirinck, KOERS. Museum van de Wielersport (Collecties Wim Van Eyle, André Vervaecke)

Illustraties binnenwerk:

BELGA - p. 2, 4, 15, 18, 63, 87 (onder, Ullsteinbild), 105 (boven), 124, 142, 147, 149, 151, 158, 162, 164, 172, 189, 196, 199, 203, 206, 209, 210, 212, 215, 217, 219, 221, 223, 226, 227, 229, 231, 237, 238, 241, 243, 246, 251, 252, 253, 254, 259, 260, 263, 264, 267, 271, 273, 276, 278, 280, 283 (Presse Sports)

Collectie Patrick Cornillie - p. 257 (links), 277

Familie-archief Jean-Pierre Monseré - p. 141

Ronny Neirinck - p. 175, 176, 177, 181, 183, 184 (boven), 185

PhotoNews - p. 201, 234

KOERS, Museum van de Wielersport (Roeselare)

Eigen collectie - p. 9, 22, 45, 54, 62, 96, 98, 99, 108 (boven), 151, 156, 157 (onder), 200, 211, 225, 269, 279

Archief fotograaf Marcel Anckaert - p. 78, 119, 184 (onder), 272

Collectie Charles Aerts - p. 40, 71, 85, 86, 87 (boven), 113, 116, 117

Collectie Noël Grégoire - p. 47, 48

Archief fotograaf Maurice Terryn - p. 155

Collectie Wim Van Eyle - p. 27, 28, 30, 32, 37, 42, 43, 61, 89, 102, 103, 104, 105 (onder), 120, 121, 123, 128, 130, 135, 140, 150, 152, 153, 157 (boven), 161, 169, 178, 179, 190, 191, 193, 195, 198, 204, 214, 216, 232, 245, 247, 284

Collectie Fred Vannieuwenhuyse - p. 6, 25, 50, 84, 109, 127, 145, 171, 182, 228, 256, 257 (rechts)

Collectie André Vervaecke - p. 10, 12, 17, 35, 44, 65, 66, 67, 68, 77, 79, 81, 81, 82, 90, 91, 93, 95, 97, 100, 106, 111, 114, 170, 186, 286

Jeroen Hanselaer - p. 108 (onder)

Objectfotografie Jelle Vermeersch - p. 20, 22, 270

Grafische vormgeving: C-Design

We hebben ons uiterste best gedaan om alle copyrighthouders te traceren. Indien we daar toch niet helemaal in geslaagd zouden zijn, kunt u contact opnemen met onze uitgeverij.

Als u opmerkingen of vragen heeft, dan kunt u contact opnemen met onze redactie: redactielifestyle@lannoo.com

© Patrick Cornillie & Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2021

D/2021/45/399 - NUR 480, 489

ISBN: 9789401472289

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.